

Gode råd til arbejdet med CSR i danske SMV'er

I arbejdet med CSR er SMV'er særligt udfordret i forhold til systematik og kompetencer, men frontløbere viser at det kan give væsentlige fordele at få ordentligt fat om arbejdet.

Tekst: **Eva Harpøth Skjoldborg**

Det er ikke dem vi hører mest om i medierne. Men faktum er, at 90% af danske virksomheder har færre end 250 medarbejdere og mange af dem lever en lidt hemmelig tilværelse som underleverandør til større - ofte internationale - kunder.

Adskillige projekter i regi af bl.a. Dansk Standard og Erhvervsstyrelsen, Green Network, Dansk Erhverv og Deloitte, har over de seneste fem år testet udfordringer og fordele for SMV'er når det handler om CSR.

Man har f.eks. testet, om den internationale standard ISO26000 eller den danske standard DS4901 kan bruges af SMV'erne. Den første er en vejledning i arbejdet med samfundsansvar, mens den sidste giver mulighed for en egentlig certificering inden for CSR.

Projekterne har ført til udviklingen af værktøjer, nemlig Dansk Standards CSR-guide (www.csrguide.dk) og Erhvervsstyrelsens CSR-drejebog, for at hjælpe SMV'er godt i gang med at drive ansvarlig virksomhed.

STADIG STORT POTENTIALE

Det helt store hul igennem er der dog ikke kommet endnu. Ifølge en undersøgelse foretaget af Erhvervsstyrelsen for et par år siden, begrundede 73 pct. af de danske SMV'er som arbejder med CSR, deres indsats med, at CSR er en moralsk forpligtigelse. Kun 23 pct. af virksomhederne sagde de arbejdede med CSR, fordi de mente, at det kunne betale sig økonomisk. De tal fik f.eks. Dansk Erhverv til at konkludere, at der var "...et betydeligt uudnyttet potentiale for at øge forretningsværdien af CSR blandt SMV'erne".

CASE: ELTWIN

Produkt:

Førende indenfor automationsteknologi på det europæiske marked

Antal medarbejdere:

75 i Danmark og 75 i Polen

Hvad var startskuddet til jeres CSR-arbejde?

Vi havde allerede arbejdet med miljø, men den strategiske indsats begyndte, da en af vores store kunder stillede krav om, at vi skulle leve op til ISO26000. Den kendte vi ikke, men vi var allerede ISO-certificeret inden for kvalitets- og miljøledelse, så det lå lige for. Efterfølgende er der flere kunder, som har efterspurgt, at vi kan dokumentere vores CSR-arbejde, og næsten 40% af kunderne stiller i dag samme krav, som vi har i vores certificering.

Hvad er lykkedes særlig godt?

Det har stor brandværdi for os at arbejde systematisk og strategisk med CSR. Det har

været godt for os, for vi har ikke produkter med vores navn på, men med en stærk CSR-profil har vi flere historier at fortælle. Vores arbejde med CSR har givet stor opmærksomhed fra vores kunder og påvirket vores image. Arbejdet med ISO 26000-standarden har gjort os bevidste om, hvordan vi bliver opfattet af vores omverden, hvordan vi gerne vil opfattes, og hvordan vi kommer derhen. I det hele taget har arbejdet med at implementere CSR i virksomheden betydet skærpet fokus på strategi og retning. Og så har det givet langt større bevidsthed om vores værdier.

Hvad har været udfordrende?

For det første skulle vi finde det rigtige leje for at involvere alle medarbejderne. Vi lagde faktisk lidt for stort ud med stormøder osv., som ikke virkede. Vi har fundet ud af at mindre, praktiske initiativer virker bedre. På affaldsområdet har vi for eksempel etableret, det vi kalder en affalds-

konto for hele virksomheden, og den skal helst give overskud. Det viste sig at være motiverende.

Vi arbejder desuden meget med risikostyring i vores værdikæde. I vores produkter indgår råvarer, der indeholder mineraler som guld og wolfram, og der er risiko for, at de udvindes fra miner i lande, hvor man benytter børne- og tvangsarbejde, eller hvor indtægter fra minedriften indgår i krigsførelse. Vi stiller derfor krav til vores leverandører om at få en erklæring på oprindelsesland, så vi er sikre på, at mineralerne i komponenterne ikke kommer fra f.eks. Congo. Vores væsentligste leverandører har fremsendt en liste over smelterier i Congo, der alle figurerer på en såkaldt positivliste over godkendte smelterier. Men problematikken er så ny, at ikke alle leverandører på nuværende tidspunkt er i stand til at levere denne dokumentation. Samtidig er langt de fleste af vores komponenter fremstillet i Kina, og det er en udfordring for os

At få udnyttet dette potentiale er vigtigt. Ifølge Peter Engel, som er chefkonsulent i Dansk Standard, kan CSR i SMV'erne bidrage til at erhvervslivets vækst er mere bæredygtig. Og med reference til sammensætning af dansk erhvervsliv, så er det langt fra nok at de 10 procent af virksomhederne, som har mere end 250 medarbejdere, integrerer samfundsansvar, hvis både risici og muligheder skal håndteres.

Green Network, som fra Vejle tilbyder træning og rådgivning inden for CSR til netop SMV'er, vil gerne vove et bud på hvor mange flere virksomheder som kunne få noget ud af at arbejde med CSR.

"Vores estimat er, at der nok er 4-5.000 små og mellemstore virksomheder i Danmark, som endnu ikke ved hvordan de skal høste fordelene af at arbejde med CSR," siger Kenneth Hald Jensen, som er direktør for Green Network.

TO UDFORDRINGER

SMV'erne er særligt udfordret på to områder: de mangler systematik og kompetencer i arbejdet med CSR. Begge dele bunder i at der i mindre virksomheder ofte ikke er mulighed for at have specialiserede medarbejdere ansat.

"Vores erfaring, fra det projekt vi har gen-

nemført i samarbejde med Erhvervsstyrelsen, er, at der foregår masser af CSR-relateret arbejde i SMV'erne, men at det kan være svært at opnå en systematik, som giver det overblik, der skal til for at kunne prioritere i forhold til ens forretningsstrategi," siger Peter Engel.

I projektet har Dansk Standard været med til at teste, om eksisterende standarder kan bruges af SMV'erne til at opnå en sådan systematik. Det har vist sig, at standarder som værktøjer er en god hjælp.

"Virksomhederne fremhæver, at de får struktur og værktøjer til arbejdet, kommer hele vejen rundt om CSR og får prioriteret, sat mål og etableret handlingsplaner. Dermed får de samlet set en mere systematisk tilgang til deres CSR arbejde. Virksomhederne fremhæver, at de får struktur og værktøjer til arbejdet, kommer hele vejen rundt om CSR og får prioriteret, sat mål og etableret handlingsplaner, hvilket samlet set giver den systematik, de mangler," siger Peter Engel.

Det får jo ikke arbejdet til at lyde mindre omfattende, men en anden ting deltagerne fremhæver, er at det gør muligt at dele arbejdet op i overskuelige bidder.

SVÆRT, HVIS MAN IKKE VED, HVAD MAN LAVER

Green Network har i løbet af de sidste 22 år gennemført over 800 kursus- og træningsaktiviteter for virksomheder, der gerne vil videre med CSR-arbejdet, og har over de sidste to år oplevet en stigende efterspørgsel

at fremskaffe den nødvendige dokumentation. Der kan være rigtig mange leverandører mellem Eltwin A/S og minen.

Vi har haft overvejelser om nødvendigheden af alternative leverandører, men så kan man måske komme i den situation, at man ikke kan finde andre leverandører overhovedet. Og så må man måske foretage en større designændring eller takke nej til opgaven.

Desuden er det svært at vurdere, hvornår man gør det godt nok. Hvor langt skal man gå i kontrollen af sine underleverandører? Den slags spørgsmål er og har hele tiden været svære.

3 GODE RÅD FRA ELTWIN

1. For os har det virket at samle alle vores aktiviteter omkring risikoanalysen, som den er beskrevet i ISO26000. Så får man automatisk aktiviteter og interesser prioriteret.

2. Tænk det som jeres investering i fremtiden. CSR er en investering i fremtiden. Hvordan sikrer I, at der er kvalificeret arbejdskraft i fremtiden? At der er tilstrækkeligt med råvarer? Og vigtigst, at der er berettigelse for netop jeres produkter og jeres virksomhed i fremtiden? Er jeres produkter og jeres processer bæredygtige?

3. Tag udgangspunkt i det, I er gode til. I har helt sikkert allerede rigtig mange CSR-aktiviteter i jeres virksomhed. F.eks. kan det være, at I affaldssorterer, genanvender materialer, laver kundetilfredshedsanalyser og leverandørevalueringer. Eller at I har fokus på sygefraværet, skader, næsten skader, reklamationer, fejlprocenter, lærlinge og mangfoldighed. Fortæl om alt det I er gode til og hav fokus på det – og få andre til at vurdere om, I får jeres budskaber frem på den rigtige måde.

Når Eltwin får besøg af kunder, leverandører eller andre interessenter, skal de iføres særlig beklædning, som virksomhedens receptionist her viser frem. "Mennesker leder elektricitet og i vores produktion kan det være et problem. Når de så står her og tager kitler på, benytter vi ofte lejligheden til at tale om CSR, bæredygtighed og miljø," fortæller Pia Byrial, kvalitetschef hos Eltwin A/S.

Kilde: Casebeskrivelse på www.csrguide.dk